

Bestemmelser om saluttering

Sjef FAKT fastsetter Bestemmelser om saluttering til bruk i Forsvaret

Oslo, 4. desember 2010

John Einar Hynaas

Brigader

Sjef FAKT

Bestemmelser om saluttering

Metadata

KORTTITTEL:	Bestemmelser om saluttering
SIKKERHETSGRADERING:	UGRADERT
HJEMMEL:	Organisasjons- og instruksjonsmyndigheten
GJELDER FOR:	Forsvaret
FAGMYNDIGHET:	Forsvarssjefen
FAGANSVAR:	Sjef Forsvarets avdeling for kultur og tradisjon
IKRAFTTREDELSE:	2010-12-04
FORRIGE VERSJON:	-

Innhold

1 Innledning	4
1.1 FORMÅL	4
1.2 VIRKEOMRÅDE	4
1.3 DEFINISJONER	4
2 Kommando- og ansvarsforhold	5
3 Saluttering på ordre	6
4 Private saluttbatterier	6
5 Sikkerhet	6
5.1 FORHOLDET TIL UD 2-1	6
5.2 LOKAL SALUTTINSTRUKS	6
5.3 ØVING AV SALUTTPERSONELL	6
5.4 HANDLING VED KLIKK	6
5.5 RAPPORTERING VED KLIKK	7
5.6 FARLIG OMRÅDE	7
5.7 FORBUD MOT LABORERING AV AMMUNISJON	7
5.8 ILDSTANS	7
6 Prosedyrer	7
6.1 SKUDDHASTIGHET	7
6.2 BEGRENSNING FOR SALUTT	7
6.3 NASJONALE HØYTIDSDAGER OG KONGELIGE FØDSELSDAGER	8
6.4 ANTALL SKUDD NÅR SALUTT SKAL AVGIS	8
6.5 AVTALE OG REKLAMASJON	9
6.6 BESVARING AV FLAGGSALUTT	9
6.7 PERSONLIGE SALUTTER	9
6.8 FEST- OG SØRGESALUTT	10
6.9 ILDSTANS	10
7 Salutt for kongelige personer og statsoverhoder	10
7.1 SALUTT FOR SKIP SOM HAR KONGELIG PERSON OM BORD	10
7.2 SALUTT NÅR KONGELIG PERSON ER TIL STEDE	11
7.3 SALUTT FOR HM KONGEN – ANKOMST/ AVREISE MED BÅT	11
7.4 SALUTT FOR HM KONGEN – ANKOMST/ AVREISE OVER LAND	11

7.5 SALUTT FOR MEDLEMMER AV DET KONGELIGE HUS SOM FØRER FLAGG	11
7.6 SALUTT DER FLERE KONGELIGE PERSONER ER TIL STEDE	11
7.7 UTENLANDSK STATSOVERHODE ELLER UTENLANDSK KONGELIG PERSON	11
8 Saluttering fra festninger, orlogsstasjoner og fort.....	11
8.1 SALUTTPLIKTIGE FESTNINGER, ORLOGSSTASJONER OG FORT	11
8.2 PÅLEGG OM SALUTTPLIKT	12
8.3 UTFØRING AV SALUTT	12
9 Saluttering fra orlogsfartøy	12
9.1 SALUTTPLIKTIGE ORLOGSFARTØYER	12
9.2 SALUTTPLIKTIG ORLOGSFARTØY	12
9.3 ORLOGSFARTØY MED MIDLERTIDIG SALUTTPLIKT	13
9.4 KOMMANDOFORHOLD MELLOM SKIP	13
9.5 SKJØNNMESSIG AVVIKELSE FRA BESTEMMELSENE	13
9.6 UTFØRING AV SALUTT	13
9.7 UTENLANDSK STATSOVERHODE ELLER KONGELIG PERSON – SALUTT FRA SKIP	13
9.8 SALUTTER I UTENLANDSK HAVN – FLAGGSALUTT.....	14
9.9 FREMMED NASJONS FLAGG – SALUTT FRA ORLOGSFARTØY	15
9.10 SALUTT FOR STYRKESJEF.....	15
9.11 SALUTT FOR KOMMANDOTEKN VED MØTE	16
9.12 PERSONLIG SALUTT FRA FARTØY	16
9.13 NASJONALE HØYTIDSDAGER OG KONGELIGE FØDSELSDAGER – SALUTT FRA ORLOGSFARTØY	16
9.14 UTVEKSLING AV SALUTT MELLOM ORLOGSFARTØYER	17
10 Vedlegg.....	17
11 Ikrafttredelse	17

1 Innledning

1.1 Formål

Formålet med disse bestemmelsene er å sørge for at sikkerheten ved saluttering ivaretas på en forsvarlig måte og at personell som planlegger og utfører saluttering får tilstrekkelig opplæring. I tillegg skal bestemmelsene sikre en enhetlig, presis og korrekt utførelse, samt bidra til at tradisjonene knyttet til saluttering bevares.

1.2 Virkeområde

Disse bestemmelsene gjelder for saluttering med kanon fra militære installasjoner og fartøy i Norge og utlandet.

1.3 Definisjoner

I disse bestemmelsene menes med:

- a. *Det kongelige hus* består av DD MM Kong Harald og Dronning Sonja, DD KK HH Kronprins Haakon og Kronprinsesse Mette-Marit og H K H Prinsesse Ingrid Alexandra.
- b. *Dobbel kongesalutt* er en 21-skudds salutt som skytes to ganger, med ett minutt mellomrom mellom hver omgang.
- c. *Dobbelt salutt* er en salutt som skytes to ganger med ett minutt mellomrom mellom hver omgang.
- d. *Embetsmann* er en person som innehar et embete, det vil si at vedkommende er utnevnt til en høyere stilling i statstjenesten. Embetsmenn vil ut fra hvilken stilling de har kunne tilkomme ulike salutter i de forskjellige land, jf. pkt. 6.4 nr. 1, bokstav e - f.
I tvilstilfelle forelegges spørsmålet Utenriksdepartementets protokollavdeling. Slik forespørsel rettes tjenestevei via sjef Forsvarets avdeling for kultur og tradisjon (FAKT).
- e. *Flaggsalutt* er en salutt som utføres for et lands nasjonalflagg, dvs. for den aktuelle nasjon. Flaggsalutt utføres med 21 skudd.
- f. *Generalguvernør* er en overordnet guvernør (se bokstav g) som leder det lokale styre i en koloni, delstat, provins eller annen ikke-suveren politisk enhet. En generalguvernør vil i enkelte tilfeller tilkomme salutt på lik linje med statsoverhode, jf. pkt. 6.4 nr. 1 bokstav a pkt. iii. I tvilstilfelle forelegges spørsmålet Utenriksdepartementets protokollavdeling. Slik forespørsel rettes tjenestevei via sjef FAKT.
- g. *Guvernør* er en embetsmann som leder det lokale styre i en koloni, delstat, provins eller annen ikke-suveren politisk enhet. Guvernører vil kunne tilkomme ulike salutter i de forskjellige land, jf. pkt. 6.4 nr. 1, bokstav b - d. I tvilstilfelle forelegges spørsmålet Utenriksdepartementets protokollavdeling. Slik forespørsel rettes tjenestevei via sjef FAKT. Se også bokstav f.
- h. *Kabellengde* er et lengdemål som vanligvis tilsvarer 185 meter, dvs. 1/10 av en nautisk mil.
- i. *Kommandoflagg* er et flagg på bygning, kjøretøy eller orlogsskip, og som viser sjefens rang. Jf. bokstav i. Se vedlegg F.
- j. *Kommandotegn* er flagg, vimpel eller annet tegn på kjøretøy eller orlogsskip, og som viser sjefens rang. Kommandotegn på kjøretøy er honnørberettiget. Jf. bokstav k og u. Se vedlegg F.
- k. *Kommandovimpel* er en vimpel montert på kjøretøy eller heist på orlogsskip, og som viser sjefens rang. Kommandovimpel på kjøretøy er honnørberettiget. Jf. bokstav i. Se vedlegg F.
- l. *Kongeflagget* er et høyrødt flagg, hvor forholdet mellom bredden og lengden er 5 til 7, og som inneholder en oppreist, kronet gylden løve, som i forlabbene holder en oppløftet stridsøks med gyllent skaft og blad av sølv. Flagget føres av H M Kongen og av H M Dronningen. Kongeflaggets utseende er fastsatt i regjeringsresolusjon av 15. november 1905, bekjentgjort 23. november samme år i Norsk Lovtidend 1. avd. nr. 58. Se vedlegg F.

- m. *Kongelig flagg* er et flagg som føres av kongelig person, eksempelvis kongeflagg eller kronprinsflagg.
- n. *Kongelig person* er i dette reglement synonymt med medlem av et regjerende kongehus, samt andre medlemmer av kongelig familie som bærer kongelig tittel.
- o. *Kongelig vimpel* er en vimpel med samme høyrøde farge og inneholdende den samme gyldne løve som i kongeflagget, og hvor løven er plassert innerst ved stangen. Flagget føres primært av H M Kongen og av H M Dronningen, men kan også føres av andre myndige medlemmer av det norske kongehus. Den kongelige vimpels utseende er fastsatt i kongelig resolusjon av 27. januar 1906. Se Vedlegg F.
- p. *Kongesalutt* er en salutt som utføres for et lands regjerende monark eller statsoverhode. Kongesalutt utføres med 21 skudd.
- q. *Kronprinsflagget* er et høyrødt flagg av samme størrelse som kongeflagget, men forsynt med et innsnitt i den høyre (dvs. ytre) smalside. Innsnittet utgjør 1/7 av flaggets lengde. I midten av flagget står en oppreist kronet gylden løve som i forlabbene holder en oppløftet stridsøks med gyllent skaft og blad av sølv. Flagget føres av H K H Kronprinsen og av H K H Kronprinsessen. Kronprinsflaggets utseende er fastsatt i kongelig resolusjon av 26. september 1924. Se Vedlegg F.
- r. *Nasjonalflagget* er et rektangulært norsk flagg. Flagget føres av bl.a. norske handelsfartøyer, og er å anse som et sivilt (ikke-militært) flagg. Flagget kalles derfor også handelsflagg eller koffardiflagg. Jf. [lov 10. desember 1898 nr. 1 om Norges Flag](#). Se Vedlegg F.
- s. *Orlogsflagg* er et flagg som brukes som nasjonalitetstegn av et lands sjømilitære styrker. For å kunne skille sivile fartøyer fra militære, er orlogsflagget i noen land forskjellig fra handelsflagget. I Norge er orlogsflagget utstyrt med splitt og tunge, og er dermed identisk med statsflagget, jf. bokstav v. Flagget føres av norske orlogsfartøyer. Se Vedlegg F.
- t. *Orlogsgjøs* er flagg som føres i forstavnen av orlogsskip, vanligvis når fartøyet ikke er under fart eller når fartøyet er utsmykket for særlige anledninger. Orlogsgjøsen gir således ingen indikasjon om fartøyssjefens grad. Orlogsgjøsens utseende er fastsatt i kongelig resolusjon av 7. juni 1905. Se Vedlegg F.
- u. *Orlogsvimpel* er en vimpel som føres av orlogsfartøyer, og som signaliserer at skipet er under kommando av en offiser. Se Vedlegg F.
- v. *Statsflagget* er et norsk flagg med splitt og tunge, jf. [forskrift 21. oktober 1927 nr. 9733 angående bruk av statsflagget og handelsflagget](#), sist endret 3. desember 2004. I Norge er statsflagget og orlogsflagget identiske. Flagget benyttes av statlige institusjoner og avdelinger. Dersom det brukes av orlogsfartøy er det å anse som orlogsflagg, jf. bokstav s. Se Vedlegg F.
- w. *Statsoverhode* er den øverste leder av en suveren stat, så som en president, konge, fyrste eller keiser. Et statsoverhode vil som sådan nødvendigvis ikke være den formelle eller faktiske leder av den aktuelle statens regjering.
- x. *Sørgesalutt* er en salutt som markerer nasjonal sørgetilstand. Skuddene avfyres med 30 sekunders mellomrom.

2 Kommando- og ansvarsforhold

1. Forsvarssjefen er fagmyndighet for spørsmål som angår saluttering.
2. Sjef FAKT har fagansvar for spørsmål som angår gjennomføring og utførelse av saluttering, men ikke teknisk fagansvar for våpen og ammunisjon som benyttes til saluttering, denne er tillagt Forsvarets logistikkorganisasjon.
3. Sjef FAKT kan oppnevne egne rådgivere eller utvalg som kan bistå i de saker hvor dette anses som hensiktsmessig.

4. Saluttering med militært materiell skal kun utføres av militært personell under ledelse av en militær bemyndiget og skikket befal.
5. Det skal etableres en klar ansvars- og kommandolinje for enhver salutterende enhet. Denne skal innarbeides i den lokale saluttinstruks ved det enkelte saluttsted (jf. pkt. 5.2), og klart vise hvordan saluttkommandøren er knyttet opp i Forsvarets militære organisasjon.

Dersom salutterende avdeling blir underlagt annen avdeling eller sjef, inngår den i vedkommende avdelings/ sjefs kommandokjede i det aktuelle tidsrom.

For orlogsfartøyer går denne linjen naturlig fra saluttkommandør til fartøyssjef og videre i den ordinære kommandolinjen.

3 Saluttering på ordre

Saluttering skal kun foretas på ordre, med de unntak som er nevnt i pkt. 6.6 og 9.5.

Det salutteres under normale omstendigheter ikke for andre enn kongelige og statsoverhoder, samt ved flaggsalutt (jf. pkt. 1.3 bokstav n, w og e). Både norske og utenlandske statsborgere omfattes. Salutt utenom de merkedager som er hjemlet i pkt. 6.3 utføres kun på ordre fra Det Kongelige Slott.

Behov for saluttering for annen myndighetsperson som særskilt honnør skal fremmes og godkjennes av sjef FAKT.

Det tillates ingen form for saluttering utover det som er hjemlet i dette reglement uten forutgående tillatelse fra fagansvarlig saluttering (jf. pkt. 2 nr. 2). Dersom slik tillatelse skal tildeles for mer enn en enkelt anledning, må dette begrunnes i dokumenterbar tradisjon.

4 Private saluttbatterier

Salutt fra privat saluttbatteri skal ikke besvares.

5 Sikkerhet

5.1 Forholdet til UD 2-1

All sikkerhet ved saluttering reguleres av UD 2-1. De særbestemmelser som følger i dette kapittel er hjemlet i UD 2-1 gjennom egen henvisning.

5.2 Lokal saluttinstruks

Enhver festning, orlogsstasjon, fort eller skanse som salutterer skal utarbeide en lokal saluttinstruks. Denne skal være godkjent før noen form for saluttering kan utføres fra stedet. Den lokale sjef/ kommandant er ansvarlig for at slik instruks utarbeides.

Godkjenning av instruks foretas av fagansvarlig saluttering.

Mal for lokal saluttinstruks følger av vedlegg G.

5.3 Øving av saluttpersonell

Alt personell som skal delta i saluttering, skal gis en forsvarlig innføring i tjenesten før saluttering foretas.

Saluttkommandør skal ha opplæring som er godkjent av fagansvarlig saluttering før de tiltrer tjenesten.

5.4 Handling ved klikk

Ved klikk skal det øyeblikkelig tas et nytt, kraftig avtrekk. Dersom heller ikke dette gir avfiring, skal saluttkommandøren straks følge opp dette ved øyeblikkelig å kommandere "Ild!" til neste kanon i

rekken. Klikkpatronen skal forbli i kammeret, og skyting fra den aktuelle kanonen opphører. Gjenværende ammunisjon omfordes til batteriets øvrige kanoner.

Klikkskudd skal ikke tas ut av kammeret før det har gått minst 2 minutter etter siste avfyringsforsøk.

5.5 Rapportering ved klikk

Dersom det forekommer mer enn 2 klikk som følge av feil ved ammunisjonen i en og samme salutt, skal dette rapporteres etter rutiner fastsatt i UD 2-1.

5.6 Farlig område

Farlig område defineres som et område ut fra kanonens løp som utgjør et triangel med en vinkel på 40°, dvs. 20° til hver side av triangelets midtlinje, og 100 meter ut fra løpet langs denne midtlinjen.

Dersom kanonene står langs festningsmur, regnes farlig område kun fra det punkt hvor en vinkel fra kanonløpets munning på 20° treffer bakken, og videre ut til 100 meter ut fra kanonløpet.

Det skal i tillegg etableres en sikker avstand bak og til side for kanonene til eventuelle tilskuere eller øvrig personell som ikke deltar i salutteringen. Denne avstanden skal være stor nok til at kanonmannskapene ikke forstyrres, eller på annen måte hindres i å utføre salutteringen.

5.7 Forbud mot laborering av ammunisjon

All eksperimentell bruk, samt all endring av godkjent saluttammunisjon er forbudt. Det skal kun benyttes godkjent saluttammunisjon i den stand den leveres fra produsent.

5.8 Ildstans

Ved uhell gis ordren "**Ild opphører**" ved at saluttkommandøren blåser et 5 sekunder langt fløytesignal, jf. pkt. 6.9.

6 Prosedyrer

6.1 Skuddhastighet

1. Alminnelig salutt gis med 5 sekunders opphold mellom skuddene.
2. Sørgesalutt gis med 30 sekunders opphold mellom skuddene.
3. Dobbelt salutt gis med 1 minutts opphold mellom omgangene.

6.2 Begrensning for salutt

1. Salutt skal ikke gis utenfor det tidsrom flagget normalt skal være heist. Ved saluttplikt etter denne tiden gis salutt neste morgen etter flaggheis.

Følgende unntak gis:

- a. Salutt for norsk kongeflagg eller kronprinsflagg som føres av H M Kongen eller H K H Kronprinsen gis til enhver tid på døgnet.
 - b. Salutt for norsk kongelig flagg som føres av andre medlemmer av det kongelige hus enn de som er nevnt i denne paragrafs punkt a, skal også gis utenfor den normale tid når ordre er mottatt.
 - c. Salutt fullføres selv om tidspunktet for flaggshal inntreffer mens den pågår.
 - d. Blir salutt avgitt av utenlandsk orlogsfartøy eller annen utenlandsk avdeling besvares den omgående dersom det er mulig (jf. pkt. 6.6 nr. 2).
2. Salutt ved høytideligheter og på festdager gis kl. 1200 på hverdager og kl. 1300 på helligdager (jf. pkt. 6.3 og 6.8).
 3. I kirketiden (kl. 1030-1300) på søndager og helligdager eller når gudstjeneste finner sted til et annet tidspunkt, gis ingen salutt. Inntreffer saluttplikt i denne tiden, utsettes salutten til

kirketidens slutt eller til gudstjenesten er over. Overfor utlendinger gis om nødvendig forklaring (jf. pkt. 6.9 nr. 4).

4. Salutt skal ikke gis på en slik måte at salutten kan gjøre skade på hus, fartøyer eller på annen måte forårsake forstyrrelser eller skade (jf. pkt. 5.1).

6.3 Nasjonale høytidsdager og kongelige fødselsdager

1. På de nasjonale høytidsdager 17. mai og 7. juni, Frigjøringsdagen 1945/ Veterandagen 8. mai, samt på fødselsdagene for alle medlemmer av det kongelige hus som har nådd myndighetsalder skal det gis salutt med 21 skudd (jf. pkt. 6.4 nr. 1 bokstav a).
2. Saluttpfiktige orlogsfartøyer som ligger til ankers eller er fortøyd i norsk havn på de dager som er nevnt i punkt 1, gir salutt. Forutsetningen er at det ikke er saluttstasjon i tilknytning til havnen, og at salutt bare gis av fartøy (jf. pkt. 9.4).

6.4 Antall skudd når salutt skal avgis

1. Salutt gis med følgende antall skudd:
 - a. 21 skudd for:
 - i. Statsflagget/ orlogsflagget, jf. pkt. 1.3 bokstav s og v.
 - ii. Kongelig person, jf. pkt. 1.3 bokstav n.
 - iii. Statsoverhode.
Som statsoverhode regnes generalguvernør som i eget land er berettiget til denne salutt, jf. pkt. 1.3 bokstav w og f.
 - iv. Nasjonale høytidsdager som angitt i dette reglements vedlegg A.
 - b. 19 skudd for:
 - i. Statsminister.
 - ii. Marskalk/ flåteadmiral.
 - iii. Ambassadør.
 - iv. Guvernør eller tilsvarende embetsmann som i eget land er berettiget til denne salutt, jf. pkt. 1.3 bokstav g.
 - c. 17 skudd for:
 - i. Forsvarsminister.
 - ii. Forsvarssjef.
 - iii. General/ admiral.
 - iv. Guvernør eller tilsvarende embetsmann som i eget land er berettiget til denne salutt, jf. pkt. 1.3 bokstav g.
 - d. 15 skudd for:
 - i. Generalløytnant/ viseadmiral.
 - ii. Generalinspektør for forsvarsgren og HV.
 - iii. Guvernør eller tilsvarende embetsmann som i eget land er berettiget til denne salutt, jf. pkt. 1.3 bokstav g.
 - e. 13 skudd for:
 - i. Generalmajor/ kontreadmiral.
 - ii. Chargé d'affaires (bestyrer av ambassade).
 - iii. Generalkonsul.
 - iv. Utenlandsk embetsmann som i eget land er berettiget til denne salutt, jf. pkt. 1.3 bokstav d.

- f. 11 skudd for:
 - i. Brigader/ flaggkommandør og tilsvarende utenlandske embetsmenn.
 - ii. Utenlandsk embetsmann som i eget land er berettiget til denne salutt, jf. pkt. 1.3 bokstav d.
 - g. 9 skudd for:
 - i. Oberst/ kommandør.
 - ii. Oberstløytnant/ kommandørkaptein.
 - h. 7 skudd for:
 - i. Major/ orlogskaptein.
 - ii. Konsul.
2. Ovenstående rangering av salutter er å anse som internasjonal. Ved avvikende regler i enkelte land skal det største antall skudd gis. Saluttberettiget person både i kraft av grad og stilling gis det antall skudd som er høyest. Bli norsk kommandotegn saluttert med et høyere antall skudd enn normalt skal salutten besvares tilsvarende.
- Følgende begrensning gis:
- a. Ingen salutt gis med mer enn 21 skudd – eventuelt to ganger 21 skudd (dobbel kongesalutt).
 - b. Ingen salutt gis for personer eller deres kommandotegn med mer enn 19 skudd uten at det gjelder statsoverhode, kongelig person eller generalguvernør som i eget land er berettiget til 21 skudd.
3. Innenfor Norges grenser skal det normalt ikke gis salutt for norske statsborgere med unntak av kongelige personer (jf. pkt. 6.7 og 9.13).

6.5 Avtale og reklamasjon

Salutt som skal besvares bør avtales på forhånd. I tvilstilfeller sendes forespørsel. Bli salutt ikke besvart, eller besvart på ukorrekt måte, skal avdelings-/ fartøyssjefen reklamere offisielt overfor vedkommende sjef. For fartøy i sjø reklameres pr. melding. Rapport gis til nærmeste foresatte.

6.6 Besvaring av flaggsalutt

- 1. Flaggsalutt besvares omgående med 21 skudd så langt mulig. På steder hvor det er saluttstasjon skal flaggsalutten besvares av denne.

Uten saluttstasjon besvares flaggsalutt av orlogsfartøy på havnen. I de tilfeller hvor det ligger flere norske orlogsfartøyer på den aktuelle havn, bestemmer eldste sjef hvilket fartøy som skal besvare flaggsalutten. Fartøy som besvarer flaggsalutt skal ha den besøkende nasjons orlogsflagg heist på stortoppen. Dette brytes ut som angitt i pkt. 9.7 annet ledd.
- 2. Flaggsalutt gitt av utenlandsk orlogsfartøy skal besvares omgående dersom mulig, selv om den blir gitt i tidsrommet mellom flagghal og flaggheis. Hvis dette ikke lar seg gjøre utsettes besvaringen til flaggheis følgende morgen. Forklaring gis til den besøkende sjef. Flaggsalutt gitt på helligdag, i kirketiden, eller mens gudstjeneste pågår besvares kl. 1300 eller etter gudstjenestens slutt. Forklaring gis til den besøkende sjef (jf. pkt. 6.2. nr. 1 bokstav d).
- 3. Uforutsett flaggsalutt fra utenlandsk orlogsfartøy ved passering skal besvares dersom mulig.

6.7 Personlige salutter

- 1. Bestemmelsene gjelder for de personer som er oppført i pkt. 6.4 nr. 1, bokstav b - h, når de avlegger offisielt besøk på festning, orlogsstasjon, fort eller fartøy. Salutten gis etter avtale mellom den saluttberettigede og den stedlige sjef (jf. pkt. 6.4 nr. 3).

2. Personlig salutt for norske offiserer gis normalt ikke, og bare når den besøkende har høyere grad eller ansiennitet enn den som fører kommando ved den aktuelle festning, orlogsstasjon, fort eller fartøy. For begrensninger i anledning til å gi personlig salutt for norske offiserer innenlands, vises det til pkt. 6.4 nr. 3.

Personlig salutt for andre enn kongelige personer og utenlandske statsoverhoder skal godkjennes på forhånd av sjef FAKT, jf. pkt. 2.

Ved samtidig besøk av flere saluttberettigede personer gis kun salutt for den som er høyest i rang eller ansiennitet.

3. Diplomater gis bare salutt i de land hvor de er akkreditert og konsulere bare i eget distrikt. For begge kategorier gjelder den regel at salutt fra samme festning, orlogsstasjon, fort eller i samme havn ikke kan gjentas før etter 6 måneders forløp.
4. For særlige bestemmelser angående personlige salutter fra norske orlogsfartøyer, vises det til pkt. 9.12.
5. Salutten kan etter omstendighetene gis ved avslutningen av det offisielle besøk eller inspeksjon.

6.8 Fest- og sørgesalutt

Ved viktige begivenheter i det kongelige hus vil saluttpliktige festninger, orlogsstasjoner og fort, samt saluttpliktige orlogsfartøyer som ligger til ankers gi salutt slik:

- a. Ved fødsel salutteres det med 21 skudd. Dersom fødselen bekjentgjøres innen kl. 1000, salutteres det kl. 1200 samme dag. I motsatt fall salutteres det kl. 1200 den påfølgende dag.
- b. Dersom salutten avgis på en helligdag, skal det skytes utenfor kirketiden, jf. pkt. 6.2 nr. 3.
- c. Ved inngåelse av ekteskap – dobbel salutt (2 ganger 21 skudd) på bryllupsdagen. Klokkeslett fastsettes for anledningen.
- d. Ved dødsfall – sørgesalutt med 21 skudd. Dersom dødsfallet bekjentgjøres innen kl. 1000, salutteres det kl. 1200 samme dag. I motsatt fall salutteres det kl. 1200 den påfølgende dag.
- e. Dersom salutten avgis på en helligdag, skal det skytes utenfor kirketiden, jf. pkt. 6.2 nr. 3.
- f. Ved tronskifte skytes dobbel kongesalutt, jf. pkt. 6.1 nr. 1, 6.1 nr. 3 og 6.4 nr. 2 bokstav a, etter nærmere ordre fra Det Kongelige Slott.
- g. Ved gravferdshøytideligheter avfyres sørgesalutt, jf. pkt. 6.1 nr. 2, etter nærmere ordre fra Det Kongelige Slott.
- h. Ved andre anledninger gis salutt etter H M Kongens bestemmelser.

6.9 Ildstans

Etter siste skudd i salutten, gis ordren "**Ild opphører**" ved at saluttkommandøren blåser et 5 sekunder langt fløytesignal, jf. pkt. 5.8.

7 Salutt for kongelige personer og statsoverhoder

7.1 Salutt for skip som har kongelig person om bord

1. Ved passering av fartøy som fører kongeflagg eller kronprinsflagg gir den aktuelle saluttstasjon eller orlogsfartøy salutt med 21 skudd. Salutten skal kun gis etter avtale med Det Kongelige Slott.
2. Kongeskip verken gir eller besvarer salutt. Orlogsfartøy som fører kongeflagg eller kronprinsflagg er i denne sammenheng å anse som jevnbyrdig med kongeskip, og gir eller besvarer derfor ikke salutt. H M Kongen kan i særlige tilfeller gi annen bestemmelse.

3. De bestemmelser som er gitt i denne paragrafs punkt 1 og 2 gjelder også for andre medlemmer av det kongelige hus som fører kongeflagg eller kronprinsflagg.

7.2 Salutt når kongelig person er til stede

Når fartøy som fører kongeflagg, kronprinsflagg eller kongelig vimpel er til stede, eller når kongelig person er til stede på militært område eller ved militær enhet, må ingen annen salutt gis enn de som er nevnt i denne paragraf uten den kongelige persons tillatelse:

- a. Salutt for kongelig flagg (jf. pkt. 9.8 nr. 4).
- b. Salutt for fremmed nasjons flagg (jf. pkt. 9.14).
- c. Salutt ved viktige begivenheter i det kongelige hus (jf. pkt. 6.8).
- d. Salutt på nasjonale festdager og kongelige fødselsdager (jf. pkt. 6.3).

7.3 Salutt for HM Kongen – ankomst/ avreise med båt

1. Når H M Kongen kommer til eller passerer havn eller red med fartøy eller båt som fører kongeflagg, skal det gis salutt med 21 skudd av både stedets saluttstasjon og av saluttpliktige fartøy er på havnen. Kommer H M Kongen for å besøke fartøyene skal det fartøy som først skal besøkes ikke gi salutt, forutsatt at andre fartøyer eller saluttstasjonen gir salutt.
2. Salutt ved H M Kongens avreise avtales i hvert enkelt tilfelle med Det kongelige Slott.

7.4 Salutt for HM Kongen – ankomst/ avreise over land

1. Når H M Kongen kommer til saluttpliktig festning, orlogsstasjon eller fort skal det gis salutt med 21 skudd. Dersom saluttstasjonen ligger i tilknytning til havn eller red, skal det også gis tilsvarende salutt fra saluttpliktige fartøyer på stedet.

Salutten starter idet H M Kongen forlater transportmiddelet på det sted hvor mottakelsen skjer, jf. pkt. 6.2, eventuelt etter avtale med Det Kongelige Slott.

2. Salutt ved H M Kongens avreise avtales i hvert enkelt tilfelle med Det kongelige Slott.

7.5 Salutt for medlemmer av det kongelige hus som fører flagg

De bestemmelser som er gitt i pkt. 7.3 og 7.4 om salutt for H M Kongen gjelder også for andre medlemmer av det kongelige hus som fører kongeflagg eller kronprinsflagg.

7.6 Salutt der flere kongelige personer er til stede

Hvis flere kongelige personer med rett til salutt er i følge gis kun én salutt.

7.7 Utenlandsk statsoverhode eller utenlandsk kongelig person

1. Bestemmelsene i pkt. 6.4 nr. 1 bokstav a og definisjonene i pkt. 1.3 bokstav n og w gjelder uavkortet.
2. Salutt for utenlandsk statsoverhode og/eller kongelig person gis etter samme prinsipp, jf. pkt. 1.3 bokstav a.
3. Når utenlandsk statsoverhode og/eller kongelig person opptrer sammen med medlemmer av det norske Kongehuset, jf. pkt. 1.3 bokstav a, avgis salutt etter nærmere avtale med Det Kongelige Slott i hvert enkelt tilfelle.

8 Saluttering fra festninger, orlogsstasjoner og fort

8.1 Saluttpliktige festninger, orlogsstasjoner og fort

Hvilke festninger, orlogsstasjoner, fort eller andre militære installasjoner som skal avgi salutt er angitt i vedlegg B.

8.2 Pålegg om saluttplikt

1. Hvilke festninger, orlogsstasjoner, fort eller skanser eller andre militære installasjoner som pålegges saluttplikt besluttes ut fra en konkret vurdering. Vurderingen foretas av fagansvarlig saluttering, eller av underordnet myndighet bemyndiget av denne.
2. Pålegg om saluttplikt fattes av Forsvarssjefen etter tilråding fra fagansvarlig saluttering.
3. Tildeling av skyts godkjent for saluttering foretas av fagansvarlig saluttering i samråd med teknisk fagmyndighet saluttering (FLO).

8.3 Utføring av salutt

1. Når salutt gis, skal flagget være heist.
2. Ved all salutt skal "Gi akt" være kommandert for alle enheter på det aktuelle militære område. Alt arbeid på det aktuelle militære område skal opphøre i det tidsrom salutten varer. Kommunikasjon og ordregiving i avdelinger utenom saluttbatteriet tillates ikke.
3. Salutten gis i én retning langs saluttbatteriet. Det skytes fra høyre mot venstre sett i skyteretningen.
4. Det enkelte skudd avfyres på saluttkommandørens ordre. Saluttkommandøren benytter kommandoordet "Ild!". Ingen andre kommandoord skal benyttes i denne sammenheng.
5. Salutt skal kun gis med godkjent våpentype og med godkjent ammunisjon. Godkjenning foretas av teknisk fagmyndighet saluttering (FLO). Godkjente våpen- og ammunisjonstyper er angitt i vedlegg C.
6. Kanonbetjening skjer i henhold til bestemmelser for den enkelte våpentype. Betjeningsinstrukser følger i vedlegg E.
7. Festning, orlogsstasjon eller fort skal gi salutt ved ankomst i det den saluttberettigede forlater transportmiddelet på det sted mottakelsen skjer.

Dersom salutten gis ved avreise gis den i det den saluttberettigede går inn i transportmiddelet eller etter spesiell avtale (jf. pkt. 7.4 nr. 1).

Når salutt gis ved ankomst skal den være avsluttet før parademarsj eller appeller gis.

Når salutt gis ved avreise skal parademarsj eller appeller gis før salutt gis.

8. Festning, orlogsstasjon eller fort som salutterer for eller besvarer salutt fra passerende orlogsfartøy skal ikke avgi salutt på mindre enn 1 kabellengdes avstand. Salutten skal ikke gis på større avstand enn at den tydelig skal kunne høres om bord på det aktuelle orlogsfartøy.

9 Saluttering fra orlogsfartøy

9.1 Saluttpliktige orlogsfartøyer

Hvilke orlogsfartøyer som til enhver tid skal avgi salutt fastsettes av Forsvarssjefen etter tilråding fra fagansvarlig saluttering.

9.2 Saluttpliktig orlogsfartøy

Saluttplikt innebærer at det skal gis salutt når kommandoen er heist ved alle anledninger som omfattes av internasjonal eller nasjonal kutyme, og normalt når:

- a. Fartøyet er over fregatts størrelse.
- b. Fartøyet har minimum 3 – tre – kanoner av samme type som er egnet for salutt.
- c. Sjefen/ styrkesjefen er av orlogskapteins eller høyere grad.

9.3 Orlogsfartøy med midlertidig saluttplikt

For at et orlogsfartøy skal kunne gis status som saluttpliktig for et begrenset tidsrom, eller påta seg å gi salutt ved ekstraordinær anledning (jf. pkt. 9.5 nr. 1), må det være utstyrt med minimum 2 – to – kanoner egnet for salutt. Forsvarssjefen, eller den han bemyndiger, kan gi midlertidig saluttplikt eller – rett for orlogsfartøyer.

9.4 Kommandoforhold mellom skip

Når flere orlogsfartøy ligger i samme havn gir eldste sjef regulerende bestemmelser om saluttens gjennomføring. Med eldre sjef til stede må yngre sjef ikke gi salutt uten dennes ordre eller tillatelse. Denne bestemmelse gjelder ikke personlig salutt ved besøk om bord. Eldste sjef kan beordre annet fartøy til å gi salutt på egne vegne.

9.5 Skjønsmessig avvikelse fra bestemmelsene

1. Bestemmelsene om salutt fra orlogsfartøy gjelder normalt bare når vedkommende fartøy offisielt er underlagt saluttplikt (jf. pkt. 9.2 og 9.3). Sjef for orlogsfartøy eller styrkesjef som ikke er saluttpliktig, kan saluttere etter egen vurdering når nødvendig utstyr er tilstede, og skipet er i utenlandsk havn, eller ved møte med fremmede orlogsfartøy under andre forhold.

Forutsetningen er at det vil være uheldig å ikke avgi salutt. Dersom tiden tillater det, skal forholdsordre innhentes.

2. Når saluttpliktig fartøy eller fartøy med saluttrett blir sendt på utenlandstokt vil sjefen normalt ha mottatt generell instruks angående saluttering. Utenlandske autoriteter vil være underrettet ad diplomatiske kanaler. Internasjonal kutyme for saluttering skal følges ved formelt og uformelt besøk, men ikke ved rutinemessig besøk.

Ved situasjoner som ikke dekkes av den mottatte instruks, skal fartøyssjefen handle etter egen vurdering.

3. Hvis det hersker tvil om hvorvidt et orlogsfartøy er saluttpliktig eller ikke, eller om det er i stand til å gi salutt uten at det er saluttpliktig, skal fartøyssjefen gi de stedlige autoriteter nødvendig underretning.

9.6 Utføring av salutt

1. Når det gis salutt skal orlogsflagget være heist.
2. Ved all salutt skal "Gi akt" være kommandert (blåst). Under salutten tillates ingen å legge til fallrep/ kai. Båt må ikke sendes fra borde/ kai. Kommunikasjon over landgang må ikke finne sted.
3. Salutten gis vekselvis på hver side. Første skudd gis på den side som vender fra den det salutteres for. Når det ikke er aktuelt begynner salutten på styrbord side.
4. Salutten skal ikke gis på kortere avstand enn 1 kabellengde fra det kommandotegn eller den person det salutteres for. Salutten gis ikke på større avstand enn at den tydelig kan høres (jf. pkt. 8.3 nr. 8).
5. Båt som setter av fra fallrep med person som skal motta salutt skal styre tvers ut. Når første skudd faller dreier båten til kurs parallell med det salutterende fartøy. Båten ligger stille mens salutten gis. Den som tar imot salutten reiser seg og hilser.

9.7 Utenlandsk statsoverhode eller kongelig person – salutt fra skip

Bestemmelsene i pkt. 7.5 om salutt for norske kongelige personer andre enn H M Kongen eller H K H Kronprinsen, gjelder også for utenlandske personer som i eget land er berettiget til kongesalutt (jf. pkt. 1.3 bokstav w). Salutt ved passering av saluttstasjon gis etter avtale, og skal normalt være avsluttet når fartøyet er rett tvers av saluttbatteriet. Salutten skal gis etter avtale med Det Kongelige Slott.

Ved salutt for utenlandsk statsoverhode eller utenlandsk kongelig person skal vedkommende lands orlogsflagg være heist på stortoppen. Hvis vedkommende lands flagg ikke allerede vaier i forbindelse med flagging skal det brekkes ut ved første skudd og hales ned umiddelbart etter siste skudd.

9.8 Salutter i utenlandsk havn – Flaggsalutt

1. Orlogsfartøy som kommer til utenlandsk havn med kongelig flagg vaiende retter seg etter ordre fra den kongelige person (jf. pkt. 9.9 nr. 1).

De øvrige bestemmelser i denne paragraf gjelder for fartøy som ikke fører kongelig flagg.

2. Sjef for orlogsfartøy eller orlogsstyrke som anløper utenlandsk havn skal orientere seg om det gjelder særlige bestemmelser om salutt. I slikt tilfelle skal disse bestemmelser følges (jf. pkt. 6.4 nr. 2).
3. I havn hvor landets orlogsflagg (statsflagg) vaier på saluttstasjon eller orlogsfartøy gis først salutt for dette (jf. pkt. 9.9 nr. 2). Ingen annen salutt gis før denne salutt er tilfredsstillende besvart (jf. pkt. 6.5 og 9.9 nr. 3).
4. Hvis norsk kongelig flagg vaier på havnen gis salutt for dette umiddelbart etter at flaggsalutten er besvart (jf. pkt. 9.9 nr. 3). Deretter gis salutt for andre statsoverhoder eller kongelige personers flagg i rekkefølge:
 - i. Kongelige statsoverhoder
 - ii. Statsoverhoder som ikke er kongelige
 - iii. Kongelige statsoverhoders gemaler/ gemalinner/ enkedronning
 - iv. Tronfølgere
 - v. Tronfølgeres gemaler/ gemalinner
 - vi. Andre kongelige personer

Ved likeverdighet etter ovenstående gradering gis salutt i alfabetisk rekkefølge etter de respektive lands navn på fransk. Hvis det vaier flere flagg av samme nasjonalitet som er berettiget til kongelig salutt, gis salutt for kun ett.

Dersom et statsoverhode senere ankommer, skal vedkommendes flagg gis salutt selv om et kongelig flagg av samme nasjon tidligere er saluttet.

I nærvær av statsoverhodes eller kongelig persons flagg – norsk eller utenlandsk – gis ikke salutt for andre rang- eller kommandotegn. Unntak fra denne regel kan finne sted etter ordre fra tilstedeværende norsk kongelig person. Hvis sådan ikke er tilstede kan det etter uttalt ønske fra tilstedeværende utenlandsk statsoverhode eller kongelig person iverksettes salutt.

Ved avgangen fra havnen gis salutt for statsoverhoders og kongelige personers flagg som ved ankomsten.

5. Når intet kongelig flagg vaier på havnen, gjelder følgende regler:
 - a. Det ankomne fartøy gir salutt for det høyeste saluttberettigede kommandotegn på havnen hvis dette er høyere eller likeverdig med egen sjefs. Er den ankomne sjefs kommandotegn høyest og saluttberettiget, forventes dette saluttet av eldste sjef på havnen.
 - b. Ligger det fartøy av flere nasjonaliteter på havnen utveksles det først salutt med eldste sjef av det besøkte lands nasjonalitet etter denne paragrafs bokstav a. Deretter utveksles salutt med eldste sjef fra hver av de øvrige nasjonaliteter, idet høyere kommando/ rangtegn salutteres foran lavere uten hensyn til nasjonalitet. Er det likeverdige utenlandske kommandotegn, gis det salutt i alfabetisk rekkefølge etter landenes navn på fransk.

- c. Etter avtale mellom de eldste sjefer av hver nasjon kan denne utveksling innskrenkes til å skje med eldste sjef på havnen uansett nasjonalitet.
6. Kommer flere orlogsfartøy samtidig gis salutt for statsoverhoders og kongelige personers flagg av samtlige. Flaggsalutt som ikke er kombinert med kongelig salutt (jf. pkt. 9.9 nr. 3) samt salutt for kommandotegn gis bare av eldste sjef.
7. Kommer orlogsfartøy til utenlandsk havn hvor det i forveien ligger andre norske orlogsfartøy som har avgitt den fastsatte salutt, skal det gi eventuell kongelig salutt. Flaggsalutt og salutt for kommandotegn gis derimot bare hvis den nyankomne sjef fører høyere kommandotegn enn de tidligere ankomne (jf. pkt. 9.10).

9.9 Fremmed nasjons flagg – Salutt fra orlogsfartøy

1. Flaggsalutt fra orlogsfartøy som fører kongeflagg eller kronprinsflagg gis bare etter ordre fra den kongelige person (jf. pkt. 7.1 nr. 2)
2. Når orlogsfartøy kommer til utenlandsk havn og landets orlogsflagg (statsflagg) er heist på saluttstasjon eller saluttpliktig fartøy, gis salutt med 21 skudd. Forutsetningen er at fartøyssjefen har fått visshet om at salutten vil bli besvart. I tvilstilfeller skal fartøyssjefen på forhånd kontakte den stedlige militære sjef (jf. pkt. 6.5). Ved bekreftende svar bør fartøyssjefen også avklare hvor salutten bør gis.
3. Hvis vedkommende lands statsoverhode eller et medlem av dets kongehus har sitt flagg heist på havnen, representerer dette nasjonen. Flaggsalutten vil da også bli oppfattet som salutt for det kongelige flagg, og vil derfor ikke bli besvart.
Blir salutten likevel besvart gis omgående ny salutt med 21 skudd. Nærvær av andre statsoverhoders eller kongelige personers flagg utover det besøkte lands, innvirker ikke på bestemmelsene i punkt 2 om salutt for det besøkte lands flagg (jf. pkt. 9.8).
4. Skjer ankomsten etter flagghal eller i kirketiden utsettes salutten til flaggheis neste morgen eller til kirketidens slutt (jf. pkt. 6.2 nr. 3).
5. Under salutten skal den fremmede nasjons orlogsflagg være heist på stortoppen, eventuelt brekkes ut som angitt i pkt. 9.7 annet ledd.
6. Salutt for flagget gis i hver havn som anløpes hvis betingelsene som er angitt i punkt 2 er oppfylt. Ved tilbakekomst til samme havn etter midlertidig fravær kan salutten sløyfes etter avtale med den stedlige militære sjef. Ved rutinemessig anløp kan flaggsalutt sløyfes etter avtale mellom de to land. Uten ordre forholder fartøyssjefen seg som bestemt i punkt 2 (jf. pkt. 9.5 nr. 2)
7. Ankommer flere norske orlogsfartøy samtidig gis salutt bare av eldste sjef. Dette er uavhengig av om de øvrige fartøy er underlagt denne eller ikke. Ligger det allerede norske fartøy på havnen og fartøyssjefen er eldre enn den ankommende, gis det ikke salutt hvis salutt allerede er gitt for den fremmede nasjons flagg (jf. pkt. 9.8 nr. 7).
8. Norsk orlogsfartøy i utenlandsk havn uten saluttstasjon og saluttpliktig fartøy fra det aktuelle land skal ikke gi flaggsalutt hvis et av landets saluttpliktige fartøy ankommer under oppholdet. Flaggsalutt kan likevel gis dersom de to fartøyssjefer i samråd finner dette riktig.
9. Hvis norsk orlogsfartøy passerer utenlandsk saluttstasjon uten å skulle ankre eller fortøye i nærheten skal flaggsalutt ikke gis uten spesiell ordre.

9.10 Salutt for styrkesjef

1. Når den eldste saluttberettigede offiser til stede heiser sitt kommandotegn som sjef for orlogsstyrken gis det salutt av den eldste underlagte sjef som er til stede. Sjefen for styrkesjefens eget fartøy er unntatt fra denne bestemmelse. Salutten begynner når

kommandotegnet er i topp, og besvares omgående med samme antall skudd (jf. pkt. 6.4 nr. 1).

Ved overføring av kommandotegn til et annet fartøy i styrken salutteres det ikke.

2. Når orlogsstyrke eller enkeltfartøy slutter seg til eller underlegges en saluttberettiget sjefs kommando, gir den eldste ankomne sjef salutt for styrkesjefens kommandotegn. Salutten besvares. Ved gjenforening eller detasjering under seks måneders varighet gis ikke salutt.

9.11 Salutt for kommandotegn ved møte

1. Når orlogsstyrke eller enkeltfartøy møter norsk eller utenlandsk orlogsfartøy, i sjøen eller i havn, som fører høyere saluttberettiget rang- eller kommandotegn gis salutt. Salutten besvares omgående med samme antall skudd (jf. pkt. 6.4 nr. 1). Forutsetningen er at fartøyet er saluttpliktig og i stand til å besvare salutten. Overfor fremmede orlogsfartøy skal eventuell tvil avklares på forhånd.
2. Mellom orlogsfartøy som fører likeverdig kommandotegn gjelder følgende:
 - a. I sjøen gis salutten av yngste sjef. Er ansienniteten ukjent skal norsk orlogsfartøy ikke nøle med å saluttere.
 - b. I havn gis salutten av den som kommer sist uten hensyn til ansiennitet (jf. pkt. 9.8 nr. 5 bokstav a)
3. Når utenlandsk eller eget kommandotegn får salutt, og salutten besvares, skal vedkommendes orlogsflagg være heist på fortoppen. Det skal brekkes ut som fastsatt i pkt. 9.7 annet ledd.
4. Salutt for en styrkesjefs kommandotegn gjentas ikke før etter seks måneders forløp. Unntak er som følge av avansement eller som følge av sjefsskifte hvis den nye sjefen har høyere grad.

9.12 Personlig salutt fra fartøy

1. Når salutt gis for saluttberettiget utlending, herunder diplomater, fra et norsk orlogsfartøy skal vedkommende lands orlogsflagg være heist på fortoppen. Flagget brekkes ut som anvist i pkt. 9.7 annet ledd.
2. Personlig salutt fra utenlandsk fartøy for norsk saluttberettiget person som nevnt i pkt. 6.4 nr. 1 bokstav b - h, skal normalt ikke besvares. Dersom personlig salutt fra norsk orlogsfartøy for utlending blir besvart, skal det norske fartøy gjøre likeledes overfor vedkommende nasjon.

9.13 Nasjonale høytidsdager og kongelige fødselsdager – salutt fra orlogsfartøy

1. Saluttpliktige orlogsfartøyer som ligger til ankers eller er fortøyd i norsk havn på de dager som er nevnt i pkt. 6.3 nr. 1, gir salutt. Forutsetningen er at det ikke er saluttstasjon i tilknytning til havnen, og at salutt bare gis av fartøy (jf. pkt. 9.4).
2. Når salutt etter pkt. 6.3 nr. 1 skal gis i norsk havn skal eldste fartøyssjef gi melding til sjefene for eventuelle utenlandske orlogsfartøy på havnen. Det forventes at ett fartøy fra hver nasjon skal delta. Når norsk sjef har mottatt melding fra utenlandsk orlogsfartøy på havnen om at dette vil gi nasjonal salutt, skal denne beordre saluttstasjon eller saluttpliktig fartøy til å delta.
3. I utenlandsk havn gir norsk orlogsfartøy bare denne salutt på DDMM Kongens og Dronningens fødselsdager. Eldste fartøyssjef skal gi melding til de stedlige autoriteter og til sjefer for andre nasjoners orlogsfartøy på havnen at salutten vil bli gitt. Stedlig saluttstasjon eller ett av den besøkte nasjons fartøy forventes å delta. Ett fartøy fra hver av de øvrige tilstedeværende nasjoner forventes også å delta.

Om norsk deltakelse i utenlandsk salutt, se nr. 2.

4. Når annen nasjons saluttstasjon eller orlogsfartøy har deltatt i salutten skal den norske fartøyssjef takke offisielt.

9.14 Utsveksling av salutt mellom orlogsfartøyer

Når flere orlogsfartøyer er i følge gis salutt for rang- og kommandotegn bare av eldste sjef, eller av fartøy beordret av denne (jf. pkt. 9.4).

Salutt gis bare for det høyeste tilstedeværende rang- og kommandotegn av hver nasjon (jf. pkt. 9.8 nr.5 bokstav b).

Hvis fartøy med høyere rang- eller kommandotegn ankommer av samme nasjon ankommer skal den som kommer gis salutt (jf. pkt. 9.8 nr. 7)

10 Vedlegg

Vedlegg A Nasjonale høytidsdager hvor det salutteres

Vedlegg B Saluttstasjoner

Vedlegg C Godkjente våpen- og ammunisjonstyper

Vedlegg D Beskrivelser for saluttvåpen

Vedlegg E Betjeningsinstruks for saluttvåpen

Vedlegg F Aktuelle flaggbestemmelser

Vedlegg G Mal for lokal saluttinstruks

11 Ikrafttredelse

Bestemmelser om saluttering trer i kraft 2010-12-04.